

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น ๔ ขั้นตอนคือ

๑. การกำหนดกลุ่มประชากรที่จะศึกษา
๒. การสร้างแบบสอบถาม
๓. การวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรที่จะศึกษา

กลุ่มประชากรที่จะศึกษา คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาลในระดับมัธยมใน กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๔ ตัวอย่าง และนักเรียนช่วยงานห้องสมุดโรงเรียน รวม ๒๕๐ ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สำรวจโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภทตามกลุ่มโรงเรียนส่วนกลาง ที่รวมกลุ่มกันตามระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนส่วนกลาง พ.ศ. ๒๕๑๙* ซึ่งแบ่งเป็น ๑๒ กลุ่ม เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพียง ๘ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๔-๑๒ จากนั้นก็เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดาคาด้วยวิธีจับฉลากเลือกกลุ่มละ ๓ โรงเรียน รวมเป็น ๒๔ โรงเรียน ผลการจับฉลากปรากฏดังนี้

- กลุ่มที่ ๔ ได้แก่
๑. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 ๒. โรงเรียนบางกะปิ
 ๓. โรงเรียนพระโขนง

* ภูมิภาคผนวก ค., หน้า ๑๑๔.

- กลุ่มที่ ๖ ได้แก่
๑. โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร
 ๒. โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์
 ๓. โรงเรียนวัดสังเวช
- กลุ่มที่ ๗ ได้แก่
๑. โรงเรียนเบญจมราชาลัย
 ๒. โรงเรียนศรีอยุธยา
 ๓. โรงเรียนสายปัญญา
- กลุ่มที่ ๘ ได้แก่
๑. โรงเรียนปทุมคงคา
 ๒. โรงเรียนวัดธาตุทอง
 ๓. โรงเรียนเทพศิลา
- กลุ่มที่ ๙ ได้แก่
๑. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
 ๒. โรงเรียนประชากรราษฎร์อุปถัมภ์
 ๓. โรงเรียนพุทธจักรวิทยา
- กลุ่มที่ ๑๐ ได้แก่
๑. โรงเรียนศึกษานารี
 ๒. โรงเรียนวัดราชาธิวาส
 ๓. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
- กลุ่มที่ ๑๑ ได้แก่
๑. โรงเรียนวัดน้อยใน
 ๒. โรงเรียนวัดนายโรง
 ๓. โรงเรียนมหารรถพาราม
- กลุ่มที่ ๑๒ ได้แก่
๑. โรงเรียนวัดหนองแขม
 ๒. โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม
 ๓. โรงเรียนวัดอินทาราม

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนช่วยงานห้องสมุดโรงเรียน จากหนังสือวารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่จะสามารถทำได้

คำตอบตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ครบถ้วน แบบสอบถามนี้ได้้นำไปทดลองใช้กับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน ๔ คน และนักเรียนช่วยงานห้องสมุดโรงเรียน จำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

แบบสอบถามมี ๒ ชุด คือ

๑. แบบสอบถามบรรณารักษ์ มี ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับตัวบรรณารักษ์ และห้องสมุด

ตอนที่ ๒ เป็นเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนช่วยงานห้องสมุด แบ่งออกเป็นสภาพของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด การคัดเลือก การฝึกอบรมและการปฏิบัติงาน การประเมินผลและคำตอบแทน

ตอนที่ ๓ เป็นความคิดเห็นของบรรณารักษ์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด หน้าที่ การคัดเลือก การฝึกงาน ความรับผิดชอบของนักเรียน การประเมินผลและรางวัลคำตอบแทน และปัญหาจากการมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

๒. แบบสอบถามนักเรียนช่วยงานห้องสมุด มี ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นเรื่องทั่วไปและการมาเป็นนักเรียนช่วยงานห้องสมุด แบ่งออกเป็นเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ประสบการณ์และการฝึกงาน การปฏิบัติงาน คำตอบแทน และการประเมินผล และข้อคิดเห็นในการมาปฏิบัติงานห้องสมุด

ตอนที่ ๒ เป็นความคิดเห็นจากการทำงานห้องสมุด การปฏิบัติงาน และข้อคิดเห็นอื่น ๆ

แบบสอบถามทั้ง ๒ ชุด มีวิธีตอบ ๓ วิธี คือ วิธีเติมข้อความ หรือตัวเลขในช่องว่าง วิธีกาเครื่องหมาย ลงหน้าข้อความที่เห็นด้วยและในความเห็นตามความสำคัญมากน้อย และวิธีเขียนข้อความแสดงความคิดเห็น

การแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามให้กับบรรณารักษ์ตามห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯด้วยตนเอง ทั้ง ๒๔ แห่ง ส่วนแบบสอบถามของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดนั้น บรรณารักษ์ของแต่ละโรงเรียนได้ช่วยนำไปให้นักเรียนกรอกประมาณ ๓๐๐ คน บรรณารักษ์เก็บรวบรวมแบบสอบถามนักเรียนช่วยงานห้องสมุดไว้ให้ และผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวม

ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- ๑. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละฉบับเพื่อคัดเลือกรูปแบบที่ไม่สมบูรณ์ออก และสอบถามไปยังบรรณารักษ์ผู้ตอบคำถามในกรณีที่เกิดข้อสงสัย
- ๒. หาความถี่ (Frequency) ของคะแนนทุกข้อของแบบสอบถามที่ได้รับทุกชุด
- ๓. หาร้อยละ ของบางรายการ และบางปัญหาในแบบสอบถาม
- ๔. หามัชฌิมเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย) (Arithmetic Mean (\bar{X})) ของบางรายการ และบางปัญหา พร้อมทั้งวัดการกระจาย โดยหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation - S.D.)

สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ความเห็น จุดมุ่งหมาย ปัญหา การประเมินผล ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แสดงถึงความมาก น้อย เพียงใดนั้น ได้คำนวณค่าโดยเฉลี่ย และกำหนดค่าน้ำหนัก (Weight) ของคำตอบ ดังนี้

มากที่สุด	๕	คะแนน
มาก	๔	คะแนน
ปานกลาง	๓	คะแนน
น้อย	๒	คะแนน
น้อยที่สุด	๑	คะแนน

ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต คำนวณตามสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{\sum_{i=1}^n f_i}$$

โดยที่	\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย หรือมัชฌิม เลขคณิต
	f	"	ความถี่ในแต่ละชั้น
	$\sum_{i=1}^n f_i x_i$	"	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	x_i	"	ค่าของข้อมูลที่ได้รับ หรือความสำคัญของปัญหา
	$\sum_{i=1}^n f_i$	"	จำนวนคะแนนทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นั้น ได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินว่า มีความสำคัญของปัญหามากหรือน้อยเพียงใด โดยกำหนดไว้ดังนี้

<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
๔.๖๐-๕.๐๐	มากที่สุด
๓.๖๐-๔.๕๔	มาก
๒.๖๐-๓.๕๔	ปานกลาง
๑.๖๐-๒.๕๔	น้อย
๑.๐๐-๑.๕๔	น้อยที่สุด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณตามสูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f (x_i - \bar{X})^2}{N-1}}$$

โดยที่	\bar{X}	หมายถึง	ค่ามัชฌิม เลขคณิต
	x_i	"	ค่าของข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ หรือความสำคัญของปัญหา
	f	"	ค่าความถี่ของข้อมูล
	N	"	จำนวนข้อมูลที่ใช้

๕. จำแนกข้อมูลที่วิเคราะห์แล้ว แสดงโดยสรุปจุดสำคัญต่าง ๆ

๖. พิจารณาข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับเพิ่มเติม

จากบรรณารักษ์ และนักเรียนช่วยงานห้องสมุด มาสรุปเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญ

๗. ศึกษาจากข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสังเกตจากการทำงานของ บรรณารักษ์ และนักเรียนช่วยงานห้องสมุด และใช้เป็นแนวทางประกอบการวิเคราะห์ด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่บรรณารักษ์และนักเรียนช่วยงาน ห้องสมุดในโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯตอบ ในช่วงภาคเรียนที่ ๒ ระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม

แบบสอบถามที่แจกให้บรรณารักษ์ ๒๔ คน จำนวน ๒๔ ฉบับ ได้รับคืน ๒๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

ส่วนแบบสอบถามนักเรียนช่วยงานห้องสมุดนั้น แจกจ่ายไป ๒๔ แห่ง เป็นจำนวน ๓๐๐ ฉบับ ได้รับคืน ๒๔๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐

คำตอบ จากแบบสอบถามได้วิเคราะห์เป็นเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ ๑ เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด

ก. เรื่องเกี่ยวกับบรรณารักษ์

ข. เรื่องเกี่ยวกับห้องสมุด

ตอนที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตอนที่ ๓ การมาเป็นนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ก. เรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ข. การคัดเลือกและคุณสมบัติของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ค. การมอบหมายงาน การฝึกอบรม และการประเมินผล

ง. จุดมุ่งหมายของการมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด หน้าที่ การฝึกอบรม

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหา และความคิดเห็นของบรรณารักษ์

จ. ข้อคิดเห็นของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตอนที่ ๑ เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด

ก. เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์

ตารางที่ ๑.๑ ระดับการศึกษาของบรรณารักษ์

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญา	๗	๒๔.๑๗
ปริญญาตรี	๑๔	๕๘.๓๓
ปริญญาโท	๓	๑๒.๕๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑.๑ แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาของบรรณารักษ์ส่วนมากมีการศึกษา
ระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๕๘.๓๓ รองลงมาเป็นระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๗ และ
ระดับปริญญาโท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๑.๒ วุฒิของบรรณารักษ์

คุณวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
ป.ม.	๑	๔.๑๗
ป.กศ.สูง	๔	๑๖.๖๕
พ.ม.	๑	๔.๑๗
ป.ม.ช.	๑	๔.๑๗
กศ.บ.	๓	๑๒.๕๐
ศศ.บ.	๔	๑๖.๖๕
ค.บ.	๑	๔.๑๗
วท.บ. (บร.)	๑	๔.๑๗
อ.บ.	๑	๔.๑๗
อ.ม.	๒	๘.๓๓
กศ.ม.	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๒ แสดงให้เห็นว่า วุฒิชองบรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีวุฒิสถิติศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาเป็นวุฒิปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๑๖.๖๕ การศึกษาศาสตรบัณฑิต ร้อยละ ๑๖.๕๐ และอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ร้อยละ ๘.๓๓ นอกจากนี้เป็นวุฒิตื่น ๆ เช่น ป.ม., ป.ม.ช., ค.บ., วท.บ. (ปร.), อ.บ., และ กศ.บ. เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๗ เท่ากัน

ตารางที่ ๑.๓ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่บรรณารักษ์สอนวิชาการใช้ห้องสมุด

จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
๐	๖	๒๕.๐๐
๑ - ๓	๗	๒๙.๑๖
๔ - ๖	๘	๓๓.๓๓
๗ - ๙	๑	๔.๑๗
๑๐ - ๑๒	๑	๔.๑๗
๑๓ - ๑๕	๐	๐.๐๐
๑๖ - ๑๘	๑	๔.๑๗
รวม	๒๘	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่สอน (\bar{X}) = ๓.๗๕ ชั่วโมง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = ๓.๔๐

จากตารางที่ ๑.๓ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์สอนวิชาการใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ ๓.๗๕ ชั่วโมง

ตารางที่ ๑.๔ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่บรรณารักษ์สอนวิชาอื่น

จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
๐	๑๒	๕๐.๐๐
๑ - ๓	๔	๑๖.๖๗
๔ - ๖	๔	๒๐.๘๓
๗ - ๘	๓	๑๒.๕๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่บรรณารักษ์สอนวิชาอื่น (X) = ๒.๓๘ ชั่วโมง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = ๒.๘๗

จากตารางที่ ๑.๔ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ไม่ต้องสอนวิชาอื่นเลย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ และที่เหลือบรรณารักษ์จะต้องสอนวิชาอื่นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์ใช้เวลาในการสอนวิชาอื่นประมาณ ๒.๓๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ตารางที่ ๑.๕ ลักษณะการทำงานของบรรณารักษ์

การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
เต็มเวลา	๑๗	๗๐.๘๓
บางเวลา	๗	๒๙.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๕ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ทำงานห้องสมุดเต็มเวลา คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๓ และทำงานห้องสมุดบางเวลาเพียงร้อยละ ๒๙.๑๗

ตารางที่ ๑.๖ หน้าทีพิเศษของบรรณารักษ์

หน้าทีพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
มีหน้าทีพิเศษ	๑๐	๔๑.๖๗
ไม่มีหน้าทีพิเศษ	๑๔	๕๘.๓๓
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๖ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดต่าง ๆ ไม่มีหน้าทีพิเศษอื่น ๆ ร้อยละ ๕๘.๓๓ และที่มีหน้าทีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗

ข. เรื่องเกี่ยวกับห้องสมุด

ตารางที่ ๑.๗ จำนวนบุคลากรในห้องสมุดแต่ละโรงเรียน

จำนวนบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
๑	๐	๐.๐๐
๒	๗	๒๙.๑๗
๓	๘	๓๓.๓๓
๔	๕	๒๐.๘๓
๕	๒	๘.๓๓
๖	๐	๐.๐๐
๗	๑	๔.๑๗
๘	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนบุคลากรในห้องสมุดแต่ละแห่ง $(\bar{X}) = ๓.๕๖$ คน
 ประมาณ ๓ คน

จากตารางที่ ๑.๗ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบุคลากรจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมามีบุคลากรจำนวน ๒ คน ร้อยละ ๒๔.๑๗ และมีบุคลากร ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๓ ทั้งนี้โดยเฉลี่ยแล้ว ห้องสมุดใช้บุคลากรในการให้บริการประมาณ ๓ คน

ตารางที่ ๑.๘ จำนวนบุคลากรในห้องสมุดจำแนกตามหน้าที่

จำนวนบุคลากร	หน้าที่	บรรณารักษ์		ผู้ช่วยบรรณารักษ์		ภารโรง	
	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ	
๐	๐	๐.๐๐	๔	๑๖.๖๗	๑๐	๔๑.๖๖	
๑	๒๐	๘๓.๓๓	๑๒	๕๐.๐๐	๑๓	๕๔.๑๗	
๒	๓	๑๒.๕๐	๔	๑๖.๖๗	๑	๔.๑๗	
๓	๑	๔.๑๗	๒	๘.๓๓	๐	๐.๐๐	
๔	๐	๐.๐๐	๑	๔.๑๗	๐	๐.๐๐	
๕	๐	๐.๐๐	๑	๔.๑๗	๐	๐.๐๐	
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐	๒๔	๑๐๐.๐๐	๒๔	๑๐๐.๐๐	

จากตารางที่ ๑.๘ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์ ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ รองลงมามีบรรณารักษ์ ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐ ตำแหน่งผู้ช่วยบรรณารักษ์มี ๑ คน มากที่สุดร้อยละ ๕๐.๐๐ รองลงมาคือ ๒ คน และไม่มีเลย มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนภารโรงมี ๑ คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๗ รองลงมาไม่มีภารโรงเลย คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๖

ตารางที่ ๑.๔ จำนวนชั่วโมงที่ห้องสมุดเปิดบริการในแต่ละวัน

จำนวนชั่วโมง	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ
๗.๕	๒	๘.๓๔
๘.๐	๐	๐.๐๐
๘.๕	๔	๑๖.๖๖
๙.๐	๖	๒๕.๐๐
๙.๕	๖	๒๕.๐๐
๑๐.๐	๔	๑๖.๖๖
๑๐.๕	๑	๔.๑๗
๑๑.๐	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

(ค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เปิดบริการ (\bar{X}) = ๙.๒๓ ชั่วโมง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = ๐.๘๒

จากตารางที่ ๑.๔ แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ห้องสมุดเปิดบริการเป็นเวลา ๙ ชั่วโมง และ ๙ ชั่วโมง ๓๐ นาที คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ รองลงมาเปิดบริการเป็นเวลา ๘ ชั่วโมง ๓๐ นาที และ ๑๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๖ โดยเฉลี่ยแล้วห้องสมุดเปิดบริการเป็นเวลาวันละ ๙.๒๓ ชั่วโมง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑.๑๐ จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดต่อวัน

จำนวนผู้ใช้	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๑๐๐	๕	๒๐.๘๓
๑๐๑ - ๒๐๐	๖	๒๕.๐๐
๒๐๑ - ๓๐๐	๔	๑๖.๖๗
๓๐๑ - ๔๐๐	๕	๘.๓๓
๔๐๑ - ๕๐๐	๒	๘.๓๓
๕๐๑ - ๖๐๐	๑	๔.๑๗
๖๐๑ - ๗๐๐	๑	๔.๑๗
๗๐๑ - ๘๐๐	๒	๘.๓๓
๘๐๑ - ๙๐๐	๐	๐.๐๐
๙๐๑ - ๑,๐๐๐	๐	๐.๐๐
๑,๐๐๑ - ๑,๑๐๐	๐	๐.๐๐
๑,๑๐๑ - ๑,๒๐๐	๐	๐.๐๐
๑,๒๐๑ - ๑,๓๐๐	๑	๔.๑๗
รวม	๒๕	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดต่อวัน (\bar{X}) = ๓๒๐.๘๓ คน

ประมาณ ๓๒๑ คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = ๒๘๗.๘๒

จากตารางที่ ๑.๑๐ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีผู้ใช้ประมาณวันละ

๑๐๑- ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

โดยเฉลี่ยแล้ว ห้องสมุดต่าง ๆ มีนักเรียนเข้าใช้วันละประมาณ ๓๒๑ คน

ตารางที่ ๑.๑๑ จำนวนผู้ยืมหนังสือต่อวัน

จำนวนผู้ยืม	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๕๐	๑๑	๔๕.๘๓
๕๑ - ๑๐๐	๔	๑๖.๖๗
๑๐๑ - ๑๕๐	๕	๒๐.๘๓
๑๕๑ - ๒๐๐	๒	๘.๓๓
๒๐๑ - ๒๕๐	๐	๐.๐๐
๒๕๑ - ๓๐๐	๑	๔.๑๗
๓๐๑ ขึ้นไป	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ยืมหนังสือต่อวัน (\bar{X}) = ๘๙.๕๘ คน

ประมาณ ๕๐ คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = ๘๐.๘๘

จากตารางที่ ๑.๑๑ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีผู้ยืมหนังสือวันละประมาณ ๑-๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๓ รองลงมาผู้ยืม ๑๐๑-๑๕๐ คนร้อยละ ๒๐.๘๓ และผู้ยืม ๕๑-๑๐๐ คนร้อยละ ๑๖.๖๗

โดยเฉลี่ยแล้ว จำนวนผู้ยืมหนังสือของห้องสมุดต่าง ๆ ในแต่ละวันมีประมาณ ๕๐ คน

ตารางที่ ๑.๑๒ วันที่มีผู้ยืมหนังสือมากที่สุดในสัปดาห์

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์	๒	๘.๓๓
ศุกร์	๑๕	๖๒.๕๐
เสาร์	๔	๑๖.๖๗
จันทร์และศุกร์	๒	๘.๓๓
ศุกร์และเสาร์	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๑๒ แสดงให้เห็นว่า หอสมุดส่วนใหญ่มียืมหนังสือในวันศุกร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ และรองลงมามีผู้ยืมวันเสาร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗

ตารางที่ ๑.๑๓ ช่วงเวลาที่มีผู้ยืมหนังสือมากที่สุด

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
๔.๐๐ - ๑๑.๐๐	๑	๔.๑๗
๑๑.๐๐ - ๑๓.๐๐	๑๔	๗๙.๑๖
๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐	๑	๔.๑๗
๑๕.๐๐ ขึ้นไป	๓	๑๒.๕๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๑๓ แสดงให้เห็นว่าช่วงเวลา ๑๑.๐๐ ถึง ๑๓.๐๐ น. เป็นช่วงเวลาที่มีผู้ยืมหนังสือมากที่สุด คือร้อยละ ๗๙.๑๖ รองลงมาช่วงเวลา ๑๕.๐๐ น.ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐

ตอนที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ก. สภาพของการมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตารางที่ ๒.๑ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละภาคเรียน

จำนวนนักเรียน	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ
๑ - ๑๐	๑๔	๕๘.๓๓
๑๑ - ๒๐	๗	๒๘.๑๖
๒๑ - ๓๐	๑	๔.๑๗
๓๑ - ๔๐	๐	๐.๐๐
๔๑ - ๕๐	๑	๔.๑๗
๕๑ - ๖๐	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒.๑ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุดจำนวนประมาณ ๑-๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๓

ตารางที่ ๒.๒ จำนวนปีที่โรงเรียนมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

จำนวนปี	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ปี	๔	๑๖.๖๗
๑ - ๓ ปี	๑๐	๔๑.๖๗
๔ - ๖ ปี	๖	๒๕.๐๐
๗ - ๙ ปี	๑	๔.๑๗
เกิน ๑๐ ปี	๓	๑๒.๕๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒.๒ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุดมานาน ๑-๓ ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗ รองลงมามีนักเรียนช่วยงานห้องสมุดมานาน ๔-๖ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ และมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด น้อยกว่า ๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗

ตารางที่ ๒.๓ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่เคยมีมากที่สุดและน้อยที่สุด

ประเภท จำนวนนักเรียน	มากที่สุด		น้อยที่สุด	
	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ	จำนวนห้องสมุด	ร้อยละ
๑ - ๑๐	๗	๒๕.๑๗	๒๐	๘๓.๓๓
๑๑ - ๒๐	๔	๓๗.๕๐	๓	๑๒.๕๐
๒๑ - ๓๐	๒	๘.๓๓	๐	๐.๐๐
๓๑ - ๔๐	๑	๔.๑๗	๐	๐.๐๐
๔๑ - ๕๐	๑	๔.๑๗	๐	๐.๐๐
๕๑ - ๖๐	๒	๘.๓๓	๑	๔.๑๗
๖๑ - ๗๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐
๗๑ - ๘๐	๒	๘.๓๓	๐	๐.๐๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนนักเรียนที่เคยมีมากที่สุด (\bar{X}) = ๒๓.๓๓ คน ประมาณ ๒๓- คน
 ค่าเฉลี่ยจำนวนนักเรียนเคยมีน้อยที่สุด (\bar{X}) = ๘.๓๓ คน ประมาณ ๘ คน

จากตารางที่ ๒.๓ แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ห้องสมุดมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด จำนวนมากที่สุดประมาณ ๑๑-๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ และที่เคยมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด น้อยที่สุดคือประมาณ ๑-๑๐ คน มีจำนวน ๒๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓

โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่เคยมีมากที่สุดในแต่ละปีประมาณ ๒๓ คน และน้อยที่สุดประมาณ ๘ คน

ตารางที่ ๒.๔ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละวัน

จำนวนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
๒ - ๓	๔	๓๗.๕๐
๔ - ๕	๑๑	๔๕.๘๓
๖ - ๗	๒	๘.๓๓
๘ - ๙	๐	๐.๐๐
๑๐ - ๑๑	๐	๐.๐๐
๑๒ - ๑๓	๐	๐.๐๐
๑๔ - ๑๕	๑	๔.๑๗
๑๖ - ๑๗	๐	๐.๐๐
๑๘ - ๑๙	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยจำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละวัน (\bar{X}) = ๔.๙๒ คน
 ประมาณ ๕ คน

จากตารางที่ ๒.๔ แสดงให้เห็นว่า จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละวัน มี ๔-๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๓ มี ๒-๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ และ ๖-๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓

โดยเฉลี่ยแล้ว จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละวันมีประมาณ ๕ คน

ตารางที่ ๒.๕ จำนวนชั่วโมงต่อวัน ในการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

จำนวนชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
๓๐ นาที	๑	๔.๑๗
๑ ชั่วโมง	๗	๒๘.๑๗
๒ ชั่วโมง	๔	๓๗.๔๔
๓ ชั่วโมง	๖	๒๕.๐๐
๔ ชั่วโมง	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

ค่าเฉลี่ยนักเรียนช่วยงานห้องสมุดปฏิบัติงานวันละ (X) = ๑.๔๘ ชั่วโมง
 ประมาณ ๒ ชั่วโมง

จากตารางที่ ๒.๕ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดปฏิบัติงานวันละ ๒ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๔ ปฏิบัติงาน ๑ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๗ และ ๓ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนช่วยงานห้องสมุดปฏิบัติงานวันละ ประมาณ ๒ ชั่วโมง

ตารางที่ ๒.๖ จำนวนวันต่อสัปดาห์ที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดมาปฏิบัติงาน

จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	๑๐	๔.๐๐
๑ - ๒ วัน	๓๘	๑๕.๒๐
๓ - ๔ วัน	๑๘๑	๗๖.๕๐
๕ - ๖ วัน	๑๑	๔.๕๐
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒.๖ แสดงให้เห็นว่า วันที่นักเรียนมาปฏิบัติงานในห้องสมุดมากที่สุด ๓-๔ วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๐ และที่มาปฏิบัติงาน ๑-๒ วัน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๐

ตารางที่ ๒.๗ ช่วงเวลาที่นักเรียนมาปฏิบัติงาน*

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
เข้าก่อนเข้าเรียน	๔๗	๓๘.๘
พักกลางวัน	๑๒๔	๔๙.๖
เย็นหลังเลิกเรียน	๘๔	๓๓.๖
ในเวลาเรียน	๔	๑.๖
ชั่วโมงว่าง	๒๔	๙.๖
เลิกเรียนภาคเช้า	๑	๐.๔
ทุกเวลาที่ระบุ	๑	๐.๔
ไม่เป็นเวลา	๑	๐.๔
เอาไปทำที่บ้าน	๑	๐.๔

*ตอนมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๒.๗ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมาปฏิบัติงานในช่วงเวลาพักกลางวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖ และใช้เวลาตอนเข้าก่อนเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘ ใช้เวลาตอนเย็นหลังเลิกเรียน ร้อยละ ๓๓.๖ ใช้เวลาชั่วโมงว่างร้อยละ ๙.๖ นอกจากนั้น ใช้เวลาช่วงอื่น ๆ เช่น ในเวลาเรียน เวลาเลิกเรียนภาคเช้า ทุกเวลาที่อาจารย์ระบุ

ตอนที่ ๓ การมา เป็นนักเรียนช่วยงานห้องสมุดของนักเรียน
ก. เรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๙๑	๓๖.๔
หญิง	๑๕๙	๖๓.๖
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖ และนักเรียนช่วยงานที่เป็นนักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔

ตารางที่ ๓.๒ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดจำแนกตามชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ม. ๑	๖๐	๒๔.๐
ม. ๒	๒๗	๑๐.๘
ม. ๓	๒๑	๘.๔
ม.ศ. ๓	๑๓	๕.๒
ม.ศ. ๔	๓๘	๑๕.๒
ม.ศ. ๕	๕๑	๒๐.๔
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๒ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ มาช่วยงานห้องสมุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒ รองลงมาเป็นนักเรียน ม. ๑ ร้อยละ ๒๔.๐ และนักเรียนชั้นม.ศ.๓ น้อยที่สุด ร้อยละ ๕.๒

ตารางที่ ๓.๓ ระดับผลการเรียนของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
๕๐ - ๕๔ %	๖๔	๒๗.๖
๖๐ - ๖๔ %	๑๑๖	๔๖.๔
๗๐ - ๗๔ %	๖๐	๒๔.๐
๘๐ - ๑๐๐ %	๕	๒.๐
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : ในบางโรงเรียนวัดผลการเรียนแบบหน่วยกิต ในการจำแนกผลการเรียนตามตารางนี้ ได้เปรียบเทียบหน่วยกิตเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลการเรียนดังนี้ ๕๐-๕๔ % = ๑, ๖๐-๖๔ % = ๒, ๗๐-๗๔ % = ๓, ๘๐-๑๐๐ % = ๔

จากตารางที่ ๓.๓ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเป็นผู้ที่มีระดับผลการเรียนระหว่าง ๖๐-๖๔ % มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔ ผลการ เรียนในระดับ ๕๐-๕๔ % คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ และระดับ ๘๐ % ขึ้นไป น้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒.๐

ตารางที่ ๓.๔ วิชาที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดสนใจเป็นพิเศษ*

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	๔๔	๑๙.๖
วิทยาศาสตร์	๒๔	๙.๖
ภาษาไทย	๓๑	๑๒.๔
ฝรั่งเศส	๒๒	๘.๘
ประวัติศาสตร์	๑๓	๕.๒

ตารางที่ ๓.๔ วิชาที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดสนใจเป็นพิเศษ* (ต่อ)

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศึกษา	๒๕	๑๐.๐๐
คณิตศาสตร์	๓๑	๑๒.๕
เคมี	๑	๐.๔
ศิลปะ	๑๕	๖.๐
พลศึกษา	๑๓	๕.๒
ภูมิศาสตร์	๔	๓.๖
ห้องสมุด	๗	๒.๘
พิมพ์ดีด	๒	๐.๘
บริโภค	๑	๐.๔
เขียนแบบ	๒	๐.๘
ศีลธรรม	๑	๐.๔
การงาน	๑	๐.๔
โลหะ	๑	๐.๔
ธุรกิจ	๔	๑.๖
ดนตรีศึกษา	๒	๐.๘
อาหารและโภชนาการ	๑	๐.๔
การดูแลรักษาบ้าน	๑	๐.๔
สุขศึกษา	๕	๒.๐
ตัดเย็บเสื้อผ้า	๑	๐.๔
วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ	๑	๐.๔

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๕ แสดงให้เห็นว่า วิชาที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดสนใจเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖ รองลงมา เป็นวิชาภาษาไทย และ คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔

ตารางที่ ๓.๕ วิชาที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดทำคะแนนได้ดี*

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	๔๑	๑๖.๔
วิทยาศาสตร์	๒๒	๘.๘
ภาษาไทย	๔๗	๑๘.๘
ฝรั่งเศส	๓๐	๑๒.๐
ประวัติศาสตร์	๙	๓.๖
สังคมศึกษา	๓๕	๑๔.๐
คณิตศาสตร์	๒๗	๑๐.๘
ศิลปะ	๑๕	๖.๐
พลศึกษา	๑๗	๖.๘
ภูมิศาสตร์	๘	๓.๒
ชีววิทยา	๒	๐.๘
หน้าที่พลเมือง	๒	๐.๘
เขียนแบบ	๘	๓.๒
การงาน	๓	๑.๒
โลหะ	๑	๐.๔
ธุรกิจ	๑	๐.๔
ดนตรีศึกษา	๙	๓.๖
อาหารและโภชนาการ	๗	๒.๘

ตารางที่ ๓.๕ วิชาที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดทำคะแนนได้ดี* (ต่อ)

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
สุขศึกษา	๑๐	๔.๐
ตัดเย็บเสื้อผ้า	๒	๐.๘
อุตสาหกรรม	๑	๐.๔
สร้างประดิษฐ์	๑	๐.๔
พิมพ์ดีด	๓	๑.๒
เกษตร	๒	๐.๘
บริโภคนิยม	๔	๒.๐
การปรับปรุงบุคลิกภาพ	๑	๐.๔

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๕ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุด ส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีที่สุดในวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘ วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๑๖.๔ และวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ ๑๔.๐

ตารางที่ ๓.๖ ชุมชนต่าง ๆ ที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเป็นสมาชิก*

ชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	๓๐	๑๒.๐
วิทยาศาสตร์	๒๒	๘.๘
ภาษาไทย	๒๖	๑๐.๔
สังคม	๔๕	๑๘.๐
คณิตศาสตร์	๒๘	๑๑.๖

ตารางที่ ๓.๖ ชุมนุมต่าง ๆ ที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเป็นสมาชิก* (ต่อ)

ชุมนุม	จำนวน	ร้อยละ
ศิลป์	๘	๓.๒
กีฬา	๘	๓.๒
ห้องสมุด	๖๔	๒๕.๖
ภาษาตะวันตก	๔๑	๑๖.๔
สหกรณ์	๒๒	๘.๘
อนุรักษ์ธรรมชาติ	๘	๓.๒
วัฒนธรรมไทย	๓	๑.๒
ดุริยางค์	๓	๑.๒
ทัศนศึกษา	๑	๐.๔
ศาสนา	๑	๐.๔
เกษตรกรในอนาคต	๑	๐.๔
ไฟฟ้า - วิทยุ	๑	๐.๔
ถ่ายภาพ	๑	๐.๔
เนตรนารี	๓	๑.๒
ยุวภาษา	๓	๑.๒
ลูกเสือ	๖	๒.๔

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๖ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นสมาชิกชุมนุมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ รองลงมาตามลำดับได้แก่ ชุมนุมสังคม ภาษาตะวันตก ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐, ๑๖.๔, ๑๒.๐, ๑๑.๖, และ ๑๐.๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓.๗ ความสามารถพิเศษของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ความสามารถพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
พิมพ์ดีด	๕๕	๒๒.๐๐
วาดเขียน	๗๑	๒๘.๕๐
อื่น ๆ	๓๒	๑๒.๕๐
ไม่มีความสามารถพิเศษ	๙๒	๓๖.๕๐
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : ความสามารถพิเศษอื่น ๆ หมายถึง การซ่อมหนังสือ จัดนิทรรศการ เชื่อมโลหะ ปลุกต้นไม้ เป็นต้น

จากตารางที่ ๓.๗ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถพิเศษ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๐ รองลงมา มีความสามารถพิเศษด้านวาดเขียน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๐ และพิมพ์ดีด ร้อยละ ๒๒.๐๐

ตารางที่ ๓.๘ จำนวนปีที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเคยมีประสบการณ์ในการทำงาน

จำนวนปี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	๑๔๒	๕๖.๘
๑ ปี	๖๖	๒๖.๕
๒ ปี	๓๕	๑๔.๐
มากกว่า ๓ ปี	๗	๒.๘
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๘ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุดมาก่อน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ และที่มีประสบการณ์เป็นเวลา ๑ ปี, ๒ ปี, และมากกว่า ๓ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕, ๑๔.๐ และ ๒.๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓.๘ ประสิทธิภาพของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดจำแนกตามการ เรียนวิชา
การใช้ห้องสมุด และการฝึกงาน

ประเภท ประสพการณ์	เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด		ฝึกงาน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	๑๓๔	๕๕.๖	๑๒๑	๔๘.๔
ไม่เคย	๑๑๑	๔๔.๔	๑๒๙	๕๑.๖
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๘ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมีร้อยละ ๕๕.๖ ที่เหลือไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาก่อน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔ และผู้ที่ไม่เคยได้รับการฝึกงาน มีร้อยละ ๕๑.๖ ส่วนผู้ที่เคยได้รับการฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔

ตารางที่ ๓.๑๐ การมอบหมายงานให้นักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ผู้มอบหมายงาน	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
บรรณารักษ์	๒๑๑	๘๔.๔
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๓๓	๑๓.๒
นักเรียนที่ทำงานอยู่ก่อน	๔	๑.๖
เสมียน	๒	๐.๘
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๑๐ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ได้รับมอบหมายงานจากบรรณารักษ์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔ รองลงมา นักเรียนได้รับมอบหมายงานจากผู้ช่วยบรรณารักษ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒ และจำนวนนักเรียนที่ได้รับมอบหมายงานจากนักเรียนที่ทำงานอยู่ก่อน และเสมียน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ และ ๐.๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓.๑๑ การให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา*

ผู้ที่นักเรียนปรึกษา	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
บรรณารักษ์	๒๐๑	๘๐.๔
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๔๓	๑๗.๒
นักเรียนที่ทำงานอยู่ก่อน	๑๔	๖.๐
เพื่อนที่ทำงานด้วยกัน	๒๐	๘.๐
เสมียน	๔	๑.๖

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๑๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนปรึกษาบรรณารักษ์เมื่อมีปัญหา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๔ รองลงมาปรึกษาผู้ช่วยบรรณารักษ์ ร้อยละ ๑๗.๒ เพื่อนนักเรียนที่ทำงานด้วยกัน ร้อยละ ๘.๐ นักเรียนที่ทำงานอยู่ก่อนร้อยละ ๖.๐ และเสมียน ร้อยละ ๑.๖

ตารางที่ ๓.๑๒ บุคคลที่อธิบายให้นักเรียนเข้าใจดีที่สุด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์	๑๔๘	๗๔.๒
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๓๐	๑๕.๐
นักเรียนที่ทำงานอยู่ก่อน	๕	๒.๖
เพื่อนที่ทำงานด้วยกัน	๑๔	๗.๑
เสมียน	๓	๑.๕
รวม	๒๐๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๑๒ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเข้าใจคำอธิบายของบรรณารักษ์ ได้ดีที่สุดในจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒ รองลงมา นักเรียนเข้าใจคำอธิบายของ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ เพื่อนที่ทำงานด้วยกัน ร้อยละ ๕.๖ นักเรียนที่ ทำงานอยู่ก่อนร้อยละ ๒.๐ และ เสมียน ร้อยละ ๑.๒

ตารางที่ ๓.๑๓ ความต้องการของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดเกี่ยวกับคำตอบแทน

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	๔	๑.๖
ไม่ต้องการ	๒๔๖	๙๘.๔
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๑๓ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มาช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่ต้องการคำตอบแทน มีจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๔ ที่เหลือต้องการคำตอบแทน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖

ตารางที่ ๓.๑๔ ลักษณะของคำตอบแทนที่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดได้รับจากการทำงาน

คำตอบแทน	จำนวน	ร้อยละ
เงิน	๓	๑.๒
ใบประกาศเกียรติคุณ	๑๖	๖.๔
คะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน	๙๐	๓๖.๐
คำชมเชยจากบรรณารักษ์	๑๖	๖.๔
ของขวัญเล็กน้อยๆ ในโอกาสพิเศษ	๘๘	๓๕.๒
อื่น ๆ *	๓๗	๑๔.๘
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

*อื่น ๆ หมายถึง ทุนค่าอาหาร คะแนนกิจกรรม ความรู้ และประสบการณ์

จากตารางที่ ๓.๑๔ แสดงให้เห็นถึงลักษณะของค่าตอบแทนที่นักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุดได้รับ ส่วนใหญ่เป็นคะแนน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐ รองลงมาเป็นของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ
ในโอกาสพิเศษ ร้อยละ ๓๕.๒ ค่าชมเชยจากบรรณารักษ์และใบประกาศเกียรติคุณ ร้อยละ ๖.๔
และได้เป็นเงินเพียงร้อยละ ๑.๒ นอกจากนี้เป็นทุนค่าอาหาร คะแนนกิจกรรม ความรู้ และ
ประสบการณ์ อีกร้อยละ ๑๔.๘

ข. การคัดเลือก และคุณสมบัติของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตารางที่ ๓.๑๕ ผู้คัดเลือกนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ผู้คัดเลือก	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์เป็นผู้คัดเลือก	๒๐	๘๓.๓๔
ครูผู้อื่นคัดเลือกส่งมาให้	๒	๘.๓๓
ผู้บริหารคัดเลือกให้	๐	๐.๐๐
แผนกธุรการคัดเลือกส่งมาให้	๐	๐.๐๐
คณะกรรมการนักเรียนคัดเลือกให้	๒	๘.๓๓
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้คัดเลือกนักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่
เป็นบรรณารักษ์ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๔ รองลงมาเป็นการคัดเลือกจากครูผู้อื่นคัดเลือกส่งมาให้
และคณะกรรมการนักเรียนคัดเลือกให้ เป็นจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓

ตารางที่ ๓.๑๖ แสดงที่มาของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่ได้รับคัดเลือก

จำนวนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์คัดเลือกจากนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียน	๒	๘.๓๓
บรรณารักษ์คัดเลือกจากนักเรียนที่สมัคร	๑๔	๖๒.๕๐
บรรณารักษ์คัดเลือกจากนักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	๓	๑๒.๕๐
นักเรียนที่หน่วยงานอื่น ๆ ส่งมา	๔	๑๖.๖๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๖ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้มาช่วยงานห้องสมุด ส่วนใหญ่ห้องสมุดเลือกจากนักเรียนที่สมัคร คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ รองลงมาเลือกจากนักเรียนที่หน่วยงานอื่น ๆ ส่งมา ร้อยละ ๑๖.๖๗ และจากนักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๓.๑๗ วิธีคัดเลือกนักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

วิธี	จำนวน	ร้อยละ
สัมภาษณ์	๖	๒๔.๕๔
สอบข้อเขียน	๐	๐.๐๐
คัดเลือกโดยดูจากคุณสมบัติต่าง ๆ ในใบสมัครของนักเรียน	๔	๑๖.๖๖
คัดเลือกจากนักเรียนที่ไม่มีประสบการณ์	๔	๒๐.๘๓
เลือกจากนักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	๒	๘.๓๓
เลือกจากนักเรียนที่สนใจงานห้องสมุด	๖	๒๔.๕๔
เลือกจากนักเรียนที่สมัครก่อน	๑	๔.๑๖
เลือกจากนักเรียนทุกคนที่สมัคร	๑	๔.๑๖

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๑๗ แสดงให้เห็นว่า วิธีการคัดเลือกนักเรียน เข้ามาทำงานห้องสมุด ส่วนใหญ่ผู้คัดเลือกใช้วิธีสัมภาษณ์และเลือกจากนักเรียนที่สนใจงานห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๔ รองลงมา เป็นวิธีคัดเลือกจากนักเรียนที่มีประสบการณ์ ร้อยละ ๒๐.๘๓ และคัดเลือกโดยดูจากคุณสมบัติต่าง ๆ ในใบสมัครของนักเรียน ร้อยละ ๑๖.๖๖

ตารางที่ ๓.๑๘ คุณสมบัติของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่บรรณารักษ์คัดเลือก*

คุณสมบัติ	จำนวน	ร้อยละ
การเรียนอยู่ในชั้นดี	๘	๓๓.๓๓
สามารถสอบผ่านทุกวิชา	๑	๔.๑๗
สนใจงานห้องสมุด	๑๔	๕๖.๑๗
สนใจการอ่าน	๔	๑๕.๕๖
ความประพฤติเรียบร้อย	๑๑	๔๒.๓๑
บุคลิกลักษณะดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	๔	๑๕.๕๖
มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับเพื่อน ๆ และอาจารย์	๒	๗.๘๓
คล่องแคล่ว	๘	๓๑.๓๓
ละเอียดถี่ถ้วน	๘	๓๑.๓๓
รับผิดชอบต่อหน้าที่	๒๒	๘๖.๑๗
ลายมือดี	๗	๒๗.๖๗
พิมพ์ดีดได้	๔	๑๖.๖๗
ข้อสงสัย	๔	๑๖.๖๗

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๑๘ แสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติต่าง ๆ ที่บรรณารักษ์พิจารณาในการคัดเลือกนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่พิจารณาเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน ถึงร้อยละ ๘๖.๑๗ รองลงมาคือ ความสนใจในงานห้องสมุด ร้อยละ ๕๖.๑๗ และความประพฤติเรียบร้อย ร้อยละ ๔๒.๓๑ คุณสมบัติที่พิจารณาน้อยที่สุดคือ ความสามารถสอบผ่านทุก

วิชา เพียงร้อยละ ๔.๑๗

ตารางที่ ๓.๑๔ รัยของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่บรรณารักษ์คัดเลือก

ชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ม. ๑ - ม. ๒	๕	๒๐.๘๓
ม. ๓ - ม.ศ. ๓	๒	๘.๓๓
ม.ศ. ๔ - ม.ศ. ๕	๖	๒๕.๐๐
รัยไม่แน่นอน	๑๑	๔๕.๘๔
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๔ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงเรื่องรัยของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๔ รองลงมา เลือกนักเรียนชั้น ม.ศ.๔-ม.ศ.๕ เข้ามาทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ และเลือกนักเรียนชั้น ม.๑-ม.๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๓ และเลือกนักเรียนชั้น ม.๓-ม.ศ.๓ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓

ตารางที่ ๓.๒๐ เพศของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่บรรณารักษ์คัดเลือก

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	๕	๒๐.๘๓
ชาย	๓	๑๒.๕๐
ไม่จำกัดเพศ	๑๖	๖๖.๖๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๒๐ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่จำกัดเพศในการคัดเลือกนักเรียนช่วยงานห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ รองลงมา เลือกนักเรียนหญิง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๓ และเลือกนักเรียนชายน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐

ค. การมอบหมายงาน การฝึกอบรม และการประเมินผล

ตารางที่ ค.๒๑ วิธีมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ*

วิธีมอบหมายงาน	จำนวน	ร้อยละ
หมุนเวียนให้ทำทุกหน้าที่	๑๘	๗๕.๐๐
ให้ทำงานอย่างเด็ดขาดไป	๕	๒๐.๘๓
เปลี่ยนตารางทำงานอยู่เสมอ	๘	๓๓.๓๓

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ค.๒๑ แสดงให้เห็นว่า การมอบหมายงานให้นักเรียนทำของบรรณารักษ์ ส่วนใหญ่หมุนเวียนให้นักเรียนทำงานทุกหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมาเปลี่ยนตารางทำงานอยู่เสมอ ร้อยละ ๓๓.๓๓ และให้ทำงานชนิดเด็ดขาดไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๓

ตารางที่ ค.๒๒ ระยะเวลาการเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
๑ สัปดาห์	๑	๔.๑๗
๒ สัปดาห์	๐	๐.๐๐
๑ เดือน	๐	๐.๐๐
๑ ภาคเรียน	๑๓	๕๔.๑๖
๑ ปีการศึกษา	๔	๑๖.๕๐
ไม่แน่นอน	๑	๔.๑๗
รวม	๒๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๒๒ แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาในการเปลี่ยนนักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุดส่วนใหญ่เปลี่ยนทุกภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๖ เปลี่ยนทุก ๑ ปีการศึกษา
ร้อยละ ๓๗.๕๐ และเปลี่ยนทุก ๑ สัปดาห์เท่ากับไม่จำกัดเวลาแน่นอน คือร้อยละ ๔.๑๗

ตารางที่ ๓.๒๓ ผู้ฝึกอบรมนักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

ผู้ฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์	๒๒	๕๑.๖๖
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑๑	๔๕.๘๓
นักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่เคย ทำงานอยู่ก่อน	๗	๒๙.๑๖
เสมียน	๑	๔.๑๗

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๒๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้ฝึกอบรมนักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่
เป็นบรรณารักษ์ ร้อยละ ๕๑.๖๖ รองลงมาผู้ช่วยบรรณารักษ์ ร้อยละ ๔๕.๘๓ และนักเรียน
ช่วยงานห้องสมุดที่เคยทำงานอยู่ก่อน ร้อยละ ๒๙.๑๖

ตารางที่ ๓.๒๔ ความถี่ที่บรรณารักษ์สอนวิธีปฏิบัติงานให้แก่ นักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	๑	๔.๑๗
ทุกสัปดาห์	๓	๑๒.๕๐
ทุกเดือน	๑	๔.๑๗
ทุกครั้งที่เปลี่ยนงานใหม่	๑๗	๗๐.๘๓
ทุกครั้งที่มีนักเรียนมาปฏิบัติงาน	๕	๒๐.๘๓

ตารางที่ ๓.๒๔ ความถี่ที่บรรณารักษ์สอนวิธีปฏิบัติงานให้แก่ นักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุด* (ต่อ)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเรียนละ ๒ ครั้ง	๑	๔.๑๗
ทุกครั้งที่นักเรียนทำงานบกพร่อง	๓	๑๒.๕๐
ไม่สอนเลย	๐	๐.๐๐

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๒๔ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์สอนวิธีปฏิบัติงานให้แก่ นักเรียนช่วยงานห้องสมุด ส่วนใหญ่จะสอนทุกครั้งที่เปลี่ยนงานใหม่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๓ รองลงมาสอนทุกครั้งที่นักเรียนมาปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๓ สอนทุกสัปดาห์ และทุกครั้งที่นักเรียนทำงานบกพร่อง ร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๓.๒๕ ระยะเวลาที่บรรณารักษ์สอนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละครั้ง

เวลา (นาที)	จำนวน	ร้อยละ
๑๐ - ๑๕	๔	๑๖.๖๗
๑๖ - ๓๐	๖	๒๕.๐๐
๓๑ - ๖๐	๔	๑๖.๖๗
ไม่จำกัดเวลา	๑๐	๔๑.๖๖
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๒๕ แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่บรรณารักษ์ใช้สอนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในแต่ละครั้งส่วนใหญ่ไม่จำกัดเวลา คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๖

ตารางที่ ๓.๒๖ สิ่งที่ห้องสมุดจัดเตรียมไว้สำหรับการปฏิบัติงานของนักเรียน
ช่วยงานห้องสมุด*

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตารางการปฏิบัติงาน	๑๖	๖๖.๖๗
คู่มือปฏิบัติงาน	๒	๘.๓๓
สมุดลงเวลาการมาปฏิบัติงาน	๑๗	๗๐.๘๓

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๒๖ แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ห้องสมุดต่าง ๆ มีใช้สำหรับการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด มากที่สุดคือ สมุดลงเวลาการมาปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๓ รองลงมา มีตารางปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ และมีคู่มือปฏิบัติงาน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓

ตารางที่ ๓.๒๗ ความถี่ในการเปลี่ยนตารางปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกสัปดาห์	๓	๑๒.๕๐
ทุกเดือน	๒	๘.๓๓
ทุกภาคเรียน	๗	๒๙.๑๗
ทุกปี	๒	๘.๓๓
เมื่อทำงานชนิดนั้น ๆ เสร็จ	๖	๒๕.๐๐
แล้วแต่สะดวก	๒	๘.๓๓
เปลี่ยนตามตารางเรียนของนักเรียน	๑	๔.๑๗
ไม่เปลี่ยนเลย	๑	๔.๑๗
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๒๗ แสดงให้เห็นว่า ความถี่ในการเปลี่ยนตารางการปฏิบัติงาน
ของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่เปลี่ยนทุกภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ เปลี่ยนเมื่อ
ทำงานชนิดนั้น ๆ เสร็จ ร้อยละ ๒๕.๐๐ และเปลี่ยนทุกสัปดาห์ ร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๓.๒๘ ผู้วัดผลการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

ผู้วัด	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์	๑๘	๗๕.๐๐
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๖	๒๕.๐๐
นิสิตเรียนช่วยงานห้องสมุดที่ทำงานอยู่ก่อน	๑	๔.๑๗
ครูผู้สอนวิชาการใช้ห้องสมุด	๑	๔.๑๗
เจ้าหน้าที่	๑	๔.๑๗
ไม่ได้วัดผล	๓	๑๒.๕๐

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๒๘ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่วัดผลการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นบรรณารักษ์ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมาเป็นผู้ช่วยบรรณารักษ์
ร้อยละ ๒๕.๐๐

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๒๔ ความถี่ในการชี้แจงผลการปฏิบัติงานแก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	๔	๒๐.๘๓
ทุกสัปดาห์	๔	๑๖.๖๗
ทุกเดือน	๑	๔.๑๗
ทุกภาคเรียน	๐	๐.๐๐
แล้วแต่เหตุการณ์	๑๒	๕๐.๐๐
ไม่เคยทำเลย	๒	๘.๓๓
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๒๔ แสดงให้เห็นว่า ผู้วัดผลชี้แจงผลการปฏิบัติงานแก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดแล้วแต่เหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ ชี้แจงทุกวัน ร้อยละ ๒๐.๘๓ และชี้แจงทุกสัปดาห์ ร้อยละ ๑๖.๖๗

ตารางที่ ๓.๓๐ หลักเกณฑ์ที่ใช้วัดผลการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

หลักเกณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
ให้คะแนนจากความรับผิดชอบของนักเรียน	๗	๒๙.๑๗
ให้คะแนนจากผลงานความสามารถของแต่ละคน	๘	๓๓.๓๓
นับจากเวลามาปฏิบัติงานของนักเรียน	๗	๒๙.๑๗
ตามความพอใจของบรรณารักษ์	๒	๘.๓๓
ทดสอบข้อเขียน	๑	๔.๑๗
ไม่ได้วัดผล	๓	๑๒.๕๐

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๓๐ แสดงให้เห็นว่า หลักเกณฑ์ที่ผู้วัดผลใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ให้คะแนนจากผลงานความสามารถของแต่ละคน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาคือ ให้คะแนนจากความรับผิดชอบของนักเรียน และนับจากเวลามาปฏิบัติงานของนักเรียน ร้อยละ ๒๔.๑๗ และหลักเกณฑ์ที่ใช้น้อยที่สุดคือ ทดสอบข้อเขียน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๗

ตารางที่ ๓.๓๑ ลักษณะของคำตอบแทนที่ให้แก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุด*

ลักษณะของคำตอบแทน	จำนวน	ร้อยละ
คำตอบแทนเป็นเงิน	๓	๑๒.๕๐
เข้มขมเขย	๑	๔.๑๗
คะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	๗	๒๘.๑๗
คำชมเขยเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน	๑๓	๕๔.๑๗
ไปชมกิจการห้องสมุดอื่น	๑	๔.๑๗
ไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน	๑	๔.๑๗
ให้ใบประกาศเกียรติคุณ	๔	๑๖.๖๗
รางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ	๑๕	๖๒.๕๐
ไม่ได้ให้อะไรเลย	๐	๐.๐๐

*ตอบมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๓๑ แสดงให้เห็นว่า ลักษณะของคำตอบที่บรรณารักษ์ให้แก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่ ให้รางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ร้อยละ ๖๒.๕๐ รองลงมาให้คำชมเขยเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๕๔.๑๗ ให้คะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ร้อยละ ๒๘.๑๗ และมีห้องสมุดเพียง ๓ แห่งที่ให้คำตอบแทนเป็นเงินแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๓.๓๒ หลักเกณฑ์ในการให้ค่าตอบแทนแก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุด

หลักเกณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
ความสามารถและประสบการณ์	๐	๐.๐๐
หน้าที่รับผิดชอบ	๐	๐.๐๐
ตามระดับการศึกษา	๐	๐.๐๐
เท่ากันทุกคน	๓	๑๒.๕๐
ไม่ได้ให้ค่าตอบแทนเป็นเงิน	๒๑	๘๗.๕๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๓๒ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ค่าตอบแทนเป็นเงินแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐ รองลงมาให้ค่าตอบแทนแก่นักเรียน เท่ากันหมดทุกคน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐

ตารางที่ ๓.๓๓ ค่าตอบแทนที่ห้องสมุดให้แก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ให้เงินเป็นรายชั่วโมง (๓ บาท)	๑	๔.๑๗
ให้เงินเป็นรายชั่วโมง (๕ บาท)	๑	๔.๑๗
ให้เงินเป็นรายเดือน (๗๐ บาท)	๑	๔.๑๗
ไม่ให้ค่าตอบแทนเป็นเงิน	๒๑	๘๗.๔๔
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๓๓ แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดที่ให้ค่าตอบแทนเป็นเงินแก่นักเรียนช่วยงานห้องสมุด ในอัตราชั่วโมงละ ๓ บาท ชั่วโมงละ ๕ บาท และให้ เป็นรายเดือน ๆ ละ ๗๐ บาท มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๗ แต่ที่ไม่ได้ให้ค่าตอบแทนเป็นเงินมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔๔

ตารางที่ ๓.๓๔ ประเภทเงินที่ห้องสมุดนำมาใช้ เป็นค่าตอบแทนแก่นักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุด

ประเภทของเงิน	จำนวน	ร้อยละ
เงินงบประมาณประจำปี	๐	๐.๐๐
เงินบำรุงการศึกษา	๐	๐.๐๐
เงินทุนต่าง ๆ	๐	๐.๐๐
เงินรายได้ของห้องสมุด	๑๓	๕๔.๑๗
เงินส่วนตัวของบรรณารักษ์	๗	๒๘.๑๗
เงินสมาคมครูผู้ปกครอง	๒	๘.๓๓
ไม่มีเงินค่าตอบแทน	๕	๒๐.๘๓

ตอนมากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๓.๓๔ แสดงให้เห็นว่า เงินค่าตอบแทนที่ห้องสมุดส่วนใหญ่ก็นำมาให้นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่มาจากเงินรายได้ของห้องสมุด ร้อยละ ๕๔.๑๗ รองลงมา เป็นเงินส่วนตัวของบรรณารักษ์ ร้อยละ ๒๘.๑๗

ง. จุดมุ่งหมายของการมีโรง เรียนช่วยงานห้องสมุด หน้าที่ การฝึกอบรม การประเมินผลการทำงาน ปัญหา และความคิดเห็นของบรรณารักษ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๓๕ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการมีนักเรียน
ช่วยงานห้องสมุด

จุดมุ่งหมาย	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
นักเรียนช่วยงานจำเป็นสำหรับห้องสมุดเนื่องจากปัญหาบุคลากร	๓.๔๔	มาก
นักเรียนช่วยงานสามารถแบ่งเบาภาระประจำของบรรณารักษ์	๓.๗๗	มาก
นักเรียนช่วยงานช่วยให้งานบริการด้านต่าง ๆ ดีขึ้น	๓.๗๗	มาก
นักเรียนช่วยงานช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างห้องสมุด กับนักเรียนในโรงเรียน	๓.๗๒	มาก
นักเรียนช่วยงานเข้าใจวิธีใช้หนังสือและมีประสบการณ์ เกี่ยวกับห้องสมุดดีขึ้น	๓.๘๖	มาก
นักเรียนช่วยงานได้รับความรู้วิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น	๓.๘๒	มาก
ช่วยให้นักเรียนสนใจวิชาชีพบรรณารักษ์	๓.๒๓	ปานกลาง
นักเรียนมีโอกาสแสดงความสามารถและทำงานเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม	๔.๐๐	มาก
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมหมู่ร่วมคณะ	๓.๖๔	มาก
ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อบรรณารักษ์ และห้องสมุดยิ่งขึ้น	๔.๖๘	มาก

จากตารางที่ ๓.๓๕ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์เห็นด้วยมาก กับจุดมุ่งหมายของ
การมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุดดังต่อไปนี้คือ นักเรียนช่วยงานห้องสมุดจำเป็นสำหรับห้องสมุด
เนื่องจากปัญหาบุคลากร นักเรียนช่วยงานห้องสมุดสามารถแบ่งเบาภาระประจำของบรรณารักษ์
ช่วยให้งานบริการด้านต่าง ๆ ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างห้องสมุดกับนักเรียน
ในโรงเรียน นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเข้าใจวิธีใช้หนังสือและมีประสบการณ์เกี่ยวกับห้องสมุด
ดีขึ้น ได้รับความรู้วิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น มีโอกาสแสดงความสามารถและทำงานเพื่อประโยชน์
ส่วนรวม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมหมู่ร่วมคณะ และช่วยให้นักเรียนเข้าใจ
และมีทัศนคติที่ดี

ต่อบรรณารักษ์และห้องสมุดยิ่งขึ้น ส่วนจุดมุ่งหมายที่ว่า ช่วยให้นักเรียนสนใจวิชาชีพบรรณารักษ์
นั้น บรรณารักษ์เห็นด้วยปานกลาง

ตารางที่ ๓.๓๖ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์เกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุด

การคัดเลือก	ค่าเฉลี่ย (X)	ความหมาย
มีโอกาสได้คัดเลือกนักเรียนเนื่องจากมีผู้สมัครมาก	๑.๗๗	น้อย
ต้องการให้ผู้อื่นช่วยในการคัดเลือกนักเรียน	๒.๓๖	น้อย
ความสามารถของนักเรียนที่ผู้อื่นเลือกส่งมาให้ตรงกับความต้องการของบรรณารักษ์	๑.๕๐	น้อย
นักเรียนที่มาสมัครส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี	๒.๒๓	น้อย
นักเรียนที่มาสมัครมีความสามารถพิเศษ	๒.๖๘	ปานกลาง
บรรณารักษ์ไม่มีโอกาสคัดเลือกเพราะเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	๑.๕๕	น้อย

จากตารางที่ ๓.๓๖ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่า การคัดเลือก
นักเรียนช่วยงานห้องสมุด บรรณารักษ์เห็นด้วยปานกลาง กับการที่นักเรียนมาสมัครมีความ
สามารถพิเศษ ส่วนโอกาสที่ได้คัดเลือกนักเรียนเนื่องจากมีผู้สมัครมาก ต้องการให้ผู้อื่นช่วย
ในการคัดเลือกนักเรียน ความสามารถของนักเรียนที่ผู้อื่นเลือกส่งมาให้ตรงกับความต้องการ
ของบรรณารักษ์ นักเรียนที่มาสมัครส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี และบรรณารักษ์ไม่มีโอกาสคัด
เลือกเพราะเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด นั้นบรรณารักษ์เห็นด้วยน้อย

ตารางที่ ๓.๓๗ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อหน้าที่ที่มอบหมายให้นัก เรียนช่วยงาน
ห้องสมุด

หน้าที่	ค่าเฉลี่ย (ขี)	ความหมาย
แนะนำการคัดเลือกหนังสือให้กับบรรณารักษ์	๑.๖๔	น้อย
ตรวจรับหนังสือให้ตรงกับใบสั่งของและใบสั่งซื้อ	๑.๖๔	น้อย
ลงทะเบียนหนังสือใหม่	๑.๗๗	น้อย
ประทับตราห้องสมุดในหนังสือใหม่	๓.๗๗	มาก
เขียนสันหนังสือ	๒.๑๔	น้อย
เขียนบัตรยืมและของบัตร	๓.๔๑	ปานกลาง
เรียงบัตรรายการในตัวบัตรรายการ	๑.๓๒	น้อยที่สุด
รับ-จ่ายหนังสือ	๓.๘๒	มาก
เรียงบัตรกำหนดส่ง	๓.๒๓	ปานกลาง
ใส่บัตรยืมในช่องบัตรหลังจากได้รับหนังสือคืน	๓.๔๕	ปานกลาง
ทำและส่งใบทางหนังสือ เกินกำหนดส่ง	๒.๓๖	น้อย
ทำหลักฐานการปรับ	๓.๒๓	ปานกลาง
เก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ขึ้นชั้น	๔.๓๖	มาก
จัดชั้นหนังสือ เรียงตาม เลขหมู่ให้ถูกต้อง	๓.๒๗	ปานกลาง
รวบรวมหนังสือที่อาจารย์สั่งจอง	๑.๔๕	น้อยที่สุด
รับผิดชอบการยืม-ส่งอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ	๑.๓๒	น้อยที่สุด
นับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด	๒.๗๓	ปานกลาง
ทำสถิติการยืมหนังสือแต่ละวัน	๒.๗๗	ปานกลาง
รับผิดชอบสิ่งพิมพ์ในตัวจุลสาร	๑.๖๘	น้อย
ทำกฤตภาคจากบทความและหนังสือพิมพ์	๑.๘๒	น้อย
จัดเก็บวารสารเก่าให้เป็นระเบียบ รวบรวมเย็บเล่ม	๒.๔๕	น้อย

ตารางที่ ๓.๓๗ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อหน้าที่ที่มอบหมายให้นักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุด (ต่อ)

หน้าที่	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
เก็บเล่มวารสาร	๑.๙๑	น้อย
จัดทำวารสารห้องสมุด	๑.๒๗	น้อยที่สุด
พิมพ์ตีตงานต่าง ๆ	๑.๕๐	น้อย
จัดป้ายนิเทศ และนิทรรศการห้องสมุด	๒.๕๑	น้อย
เขียนป้ายและโปสเตอร์ต่าง ๆ	๒.๖๔	ปานกลาง
รับผิดชอบเรื่องความสะอาดของห้องสมุด	๒.๕๕	ปานกลาง
รับผิดชอบเรื่องความสวยงามและความเป็นระเบียบของห้องสมุด	๒.๗๓	ปานกลาง
ช่วยด้านบริการตอบคำถาม	๒.๓๒	น้อย
พิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่แจก	๑.๕๐	น้อยที่สุด
ทำบรรณานุกรมบัญชีรายชื่อหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา	๑.๓๖	น้อยที่สุด
ซ่อมหนังสือ	๓.๐๐	ปานกลาง
ถ่ายเอกสาร	๑.๐๔	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๓.๓๗ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์มอบหมายงานหน้าที่ต่าง ๆ ให้
นักเรียนช่วยปฏิบัติดังนี้

๑. การเตรียมหนังสือใหม่

ประทับตราหนังสือใหม่ มาก

เขียนบัตรยืมและซองบัตร ปานกลาง

ตรวจรับหนังสือให้ตรงกับใบสั่งของและใบสั่งซื้อ ลงทะเบียนหนังสือใหม่

เขียนสันหนังสือ แนะนำการคัดเลือกซื้อหนังสือให้กับบรรณารักษ์ น้อย

และ เรียงบัตรรายการในตัวบัตรรายการ น้อยที่สุด

๒. หน้าที่รับ-จ่าย

รับ-จ่ายหนังสือ เก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ขึ้นชั้น มาก
ทำหลักฐานการปรับ เรียงบัตรกำหนดส่ง ใส่บัตรยืมในของบัตรหลังจากได้รับ
หนังสือคืน จัดชั้นหนังสือเรียงตามเลขหมู่ให้ถูกต้อง ปานกลาง
ทำและส่งใบทวงหนังสือเกินกำหนดส่ง น้อย
และรับผิดชอบการยืม-ส่งอุปกรณ์วัสดุ รวบรวมหนังสือที่อาจารย์สั่งจอง
น้อยที่สุด

๓. การทำสถิติผู้ใช้ห้องสมุด

นับจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด และทำสถิติการยืมหนังสือแต่ละวัน ปานกลาง

๔. งานเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

รับผิดชอบสิ่งพิมพ์ในตู้จุลสาร จัดเก็บวารสารเก่าให้เป็นระเบียบ รอกการเย็บเล่ม
ทำกฤตภาคจากบทความและหนังสือพิมพ์ เย็บเล่มวารสาร พิมพ์คัดงานต่าง ๆ น้อย
จัดทำวารสารห้องสมุด น้อยที่สุด

๕. งานประชาสัมพันธ์

เขียนป้ายและโปสเตอร์ต่าง ๆ ปานกลาง
จัดป้ายนิเทศ และนิทรรศการห้องสมุด น้อย

๖. ความสะอาด

รับผิดชอบเรื่องความสะอาดของห้องสมุด รับผิดชอบเรื่องความสวยงาม และ
ความเป็นระเบียบของห้องสมุด ปานกลาง

๗. บริการตอบคำถาม

ช่วยค้ำบริการตอบคำถาม น้อย
พิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่แจก และทำบรรณานุกรมบัญชีรายชื่อหนังสือ และอุปกรณ์
การศึกษา น้อยที่สุด

๘. งานอื่น ๆ

ซ่อมหนังสือ ปานกลาง
ถ่ายเอกสาร น้อยที่สุด

ตารางที่ ๓.๓๔ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์เกี่ยวกับการฝึกอบรมนักเรียนช่วยงาน
ห้องสมุด

การฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ความหมาย
สอนวิธีปฏิบัติงานให้นักเรียนเป็นกลุ่ม	๓.๘๖	มาก
สอนวิธีปฏิบัติงานให้นักเรียนเป็นรายบุคคล	๒.๗๗	ปานกลาง
ให้นักเรียนฝึกหัดทำงานก่อนการปฏิบัติงานจริง	๒.๘๖	ปานกลาง
นักเรียนสนใจคำสอนของผู้สอน	๓.๓๒	ปานกลาง
นักเรียนเข้าใจการสอนที่สามารถปฏิบัติงานจริงได้	๒.๔๕	น้อย
นักเรียนมีจำนวนมากไม่สะดวกในการสอน	๒.๒๗	น้อย
นักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน	๓.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๓.๓๔ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์มีความเห็นว่า ได้สอนวิธีปฏิบัติงานให้นักเรียนเป็นกลุ่มมาก ส่วนการสอนวิธีปฏิบัติงานให้นักเรียนเป็นรายบุคคล การให้นักเรียนฝึกหัดทำงานก่อนการปฏิบัติงานจริง นักเรียนสนใจคำสอนของผู้สอน และนักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน บรรณารักษ์เห็นด้วย ปานกลาง และนักเรียนเข้าใจการสอนที่สามารถปฏิบัติงานจริงได้ กับนักเรียนมีจำนวนมากไม่สะดวกในการสอน บรรณารักษ์เห็นด้วย น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๓๙ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนักเรียน
ช่วยงานห้องสมุด

ความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ความหมาย
นักเรียนมาปฏิบัติงานสม่ำเสมอ	๓.๒๓	ปานกลาง
นักเรียนมาทำงานตรงเวลา	๓.๑๔	ปานกลาง
เมื่อมีกิจกรรมพิเศษ นักเรียนจะไม่มาทำงานห้องสมุด	๓.๕๕	ปานกลาง
นักเรียนรักษากฎเกณฑ์ของห้องสมุด	๓.๓๒	ปานกลาง
นักเรียนทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	๓.๒๗	ปานกลาง
นักเรียนร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย	๓.๕๔	ปานกลาง
นักเรียนมีไหวพริบในการทำงาน	๓.๑๔	ปานกลาง
นักเรียนมีความตั้งใจปฏิบัติงาน	๓.๔๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๓.๓๙ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์มีความเห็นว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ในกฎเกณฑ์ ระเบียบของห้องสมุด ตลอดจนความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ตามรายละเอียดในตารางดังกล่าว ปานกลาง

ตารางที่ ๓.๔๐ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์เรื่องการประเมินผลและรางวัลค่าตอบแทน

การประเมินผล	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ความหมาย
ห้องสมุดมีเงินอุดหนุน เป็นเงินค่าตอบแทน	๐.๘๒	น้อยที่สุด
ผู้วัดผลมีเวลาวัดผลการทำงาน of นักเรียน	๑.๘๒	น้อย
นักเรียนเห็นคุณค่าของใบประกาศเกียรติคุณ	๑.๕๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๓.๔๐ โดยเฉลี่ยแล้ว ในเรื่องการประเมินผลและรางวัลค่าตอบแทน จะเห็นว่า บรรณารักษ์มีเวลาวัดผลการทำงาน of นักเรียน น้อย ส่วนเรื่องห้องสมุดมีเงินอุดหนุนเป็นเงินค่าตอบแทน และนักเรียนเห็นคุณค่าของใบประกาศเกียรติคุณ น้อยที่สุด

ตารางที่ ๓.๕๑ ปัญหาที่บรรณารักษ์พบจากการมีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
หนังสือหายมากขึ้น	๑.๖๗	น้อย
เพิ่มภาระให้กับบรรณารักษ์	๑.๕๘	น้อยที่สุด
นักเรียนมาช่วยงานห้องสมุดเพราะต้องการหนีกิจกรรม อย่างอื่นของโรงเรียน	๑.๓๘	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๓.๕๑ โดยเฉลี่ยแล้ว บรรณารักษ์มีความเห็นว่า ปัญหาเรื่อง หนังสือหายมากขึ้น มีน้อย และปัญหาการเพิ่มภาระให้กับบรรณารักษ์ และนักเรียนมาช่วยงานห้องสมุด เพราะต้องการหนีกิจกรรมอย่างอื่นของโรงเรียน มีน้อยที่สุด

จ. ความคิดเห็นของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

ตารางที่ ๓.๕๒ ความคิดเห็นของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดจากการช่วยงานห้องสมุด

ข้อคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด	๔.๑๑	มาก
รู้จักวิธีอ่าน และการคัดเลือกหนังสือดีขึ้น	๓.๗๘	มาก
ได้ความรู้วิชาอื่น ๆ เพิ่มเติม	๓.๗๘	มาก
งานห้องสมุดน่าสนใจ	๒.๕๕	น้อย
ได้รับประสบการณ์ในการทำงาน เป็นหมู่คณะ	๓.๕๗	ปานกลาง
งานห้องสมุดฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ที่ดี	๔.๑๗	มาก
งานห้องสมุดเป็นงานละเอียดต้องใช้ความสามารถมาก	๓.๘๓	มาก

จากตารางที่ ๓.๕๒ โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนช่วยงานห้องสมุดมีความคิดเห็นว่าการช่วยงานห้องสมุด ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด รู้จักวิธีอ่านและการคัดเลือก

หนังสือดีขึ้น ได้รับความรู้วิชาอื่น ๆ เพิ่มเติม งานห้องสมุดฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ดี และเป็นงานละเอียดที่ต้องใช้ความสามารถมาก นอกจากนี้ นักเรียนเห็นว่า ได้รับประสบการณ์ในการทำงานเป็นหมู่คณะ ปานกลาง อย่างไรก็ตาม นักเรียนเห็นว่า งานห้องสมุดน่าสนใจน้อย

ตารางที่ ๓.๕๓ ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
ได้รับคำอธิบายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	๓.๘๓	มาก
ได้ฝึกงานก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง	๒.๕๗	ปานกลาง
จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดเหมาะสมกับงาน	๓.๒๕	ปานกลาง
ได้รับมอบหมายงานตรงกับความสามารถ	๓.๖๐	มาก
มีเวลามาปฏิบัติงานสม่ำเสมอ	๓.๑๘	ปานกลาง
ต้องการคู่มือชี้แจงรายละเอียดในการปฏิบัติงาน	๓.๖๓	มาก
ต้องการให้มีตารางกำหนดหน้าที่แต่ละคน	๓.๖๓	มาก
ต้องการทำงานหน้าที่เดียวตลอดไป	๒.๕๔	น้อย
นักเรียนช่วยงานคนอื่น ๆ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	๓.๔๒	ปานกลาง
บรรณารักษ์ดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงาน	๔.๐๐	มาก
บรรณารักษ์ประชุมชี้แจงผลการปฏิบัติงาน	๓.๔๓	ปานกลาง
ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติงาน	๒.๗๑	ปานกลาง
ต้องการคำตอบแทนในการปฏิบัติงาน	๑.๒๗	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๓.๕๓ โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนช่วยงานห้องสมุดมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. การฝึกอบรม ได้รับคำอธิบายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มาก และได้ฝึกงานก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง ปานกลาง

๒. การมอบหมายงาน ได้รับมอบหมายงานตรงกับควมถนัด มาก และจำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดเหมาะสมกับงาน ปานกลาง

๓. การปฏิบัติงาน ต้องการคู่มือชี้แจงรายละเอียดในการปฏิบัติงาน และตารางกำหนดหน้าที่แต่ละคน มาก มีเวลามาปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และนักเรียนช่วยงานคนอื่น ๆ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ปานกลาง ส่วนการทำงานหน้าที่เดียวตลอดไปนั้น เห็นด้วย น้อย

๔. การประเมินผลงาน บรรณารักษ์ดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงาน มาก มีการประชุมชี้แจงผลการปฏิบัติงาน ปานกลาง

๕. คำตอบแทน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ปานกลาง และต้องการคำตอบแทนในการปฏิบัติงาน น้อยที่สุด

ตารางที่ ๓.๔๔ ประสพการณ์ของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดเกี่ยวกับห้องสมุดอื่น

การไปชมห้องสมุดอื่น	จำนวน	ร้อยละ
เคยไปชมกิจการห้องสมุดอื่น	๑๗	๖.๘
ไม่เคยไปชมกิจการห้องสมุดอื่น	๒๓๓	๙๓.๒
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓.๔๔ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่เคยไปชมกิจการห้องสมุดอื่น คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒ ที่เหลือเคยไปชมกิจการห้องสมุดอื่นร้อยละ ๖.๘

ตารางที่ ๓.๔๕ จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่ได้รับสิทธิพิเศษในห้องสมุด

การได้สิทธิพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับสิทธิพิเศษ	๔๔	๓๘.๐
ไม่ได้รับสิทธิพิเศษ	๑๔๔	๖๒.๐
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๔๕ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่ไม่ได้รับสิทธิพิเศษ
ในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๐ ที่เหลือได้รับสิทธิพิเศษ ร้อยละ ๓๘.๐

ตารางที่ ๓.๔๖ ความยอมรับสถานภาพนักเรียนช่วยงานห้องสมุดของบรรณารักษ์

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
ถือว่าเป็นคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	๑๔๓	๗๓.๒
ไม่ถือว่าเป็นคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	๖๗	๒๖.๘
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๔๖ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเห็นว่า บรรณารักษ์
ถือว่าเป็นคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุดด้วยถึงร้อยละ ๗๓.๒ และที่เห็นว่าบรรณารักษ์ไม่ถือว่า
ตนเป็นคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีร้อยละ ๒๖.๘

ตารางที่ ๓.๔๗ ความมุ่งหมายของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่จะเป็นบรรณารักษ์ต่อไป

ความมุ่งหมาย	จำนวน	ร้อยละ
คิดจะเป็นบรรณารักษ์	๘๐	๓๒.๐
ไม่คิดจะเป็นบรรณารักษ์	๑๓๐	๖๘.๐
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๔๗ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มาช่วยงานห้องสมุดคิดที่จะเป็น
บรรณารักษ์ในอนาคตเพียงร้อยละ ๓๒.๐ เท่านั้น นอกนั้นไม่ได้คิดจะเป็นบรรณารักษ์